

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права

Шифр
161

Хімічні технології та
інженерія «Новітні
технології та дизайн
сучасних стінових і
оздоблювальних
матеріалів»

Сторінка 1 з 10

«Затверджую»

Завідувач кафедри

 /Перегуда Є.В./

30 серпня 2022 р.

Розробник силябуса

 /Ярошчук І.В./

СИЛАБУС

Історія української державності та культури

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ОК 4				
2) Навчальний рік: 2022-2023				
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)				
4) Форма навчання: денна, дистанційна.				
5) Галузь знань: 16. «Хімічна та біоінженерія»				
6) Спеціальність, назва освітньої програми 161 «Хімічні технології та інженерія»				
8) Статус освітньої компоненти: дисципліна загальної підготовки				
9) Семестр: 2				
11) Контактні дані викладача: (зазначається посада, вчений ступінь, ПІБ викладача, корпоративна адреса електронної пошти, телефон, посилання на сторінку викладача на сайті КНУБА) К.і.н., доц. Ярошчук Інна Володимирівна Ауд. 431 центрального корпусу КНУБА i.yaroshchuk@knuba.edu.ua; yaroshchuk.inna@ukr.net Контакти: (097)0985826				
12) Мова викладання: українська				
13) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс)				
14) Мета курсу Викладання курсу має на меті формування у студентів комплексу знань з історії Української держави та культури; формування наукового світогляду, широкої ерудиції, високої як загальної, так і політичної культури, громадянської відповідальності, державного патріотизму; придбання навичок використання отриманих теоретичних і практичних знань у професійній діяльності. Формування наукового світогляду, широкої ерудиції, знань щодо історико-культурного середовища, громадянської відповідальності, державного патріотизму, з'ясування теоретичних засад курсу історії української культури, її витоків, основних етапів та особливостей її історичного розвитку, основних здобутків, формування навичок наукової роботи, вміння працювати з джерелами вивчення історії української культури, виховання шанобливого ставлення до національно-культурних традицій українського народу.				
15) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення заняття	Посилання компетентності
1.	ПР13. Розуміння хімічної інженерії як складника сучасних науки і техніки, її місця у розвитку інженерії, української держави та загальносвітової культури.	Проміжний та підсумковий контроль (Усне опитування, контрольна робота, залік)	Лекція, практичні заняття	ЗК07 ЗК08.

2.	ПР15 . Застосовувати базові професійні і наукові знання в галузі соціально-гуманітарних та економічних наук у пізнавальній та професійній діяльності	Проміжний та підсумковий контроль (Усне опитування, контрольна робота, залік)	Лекція, практичні заняття	ЗК07 ЗК08.
----	---	---	---------------------------	---------------

16) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумк о-вого контрол ю
20	20	-	1	50	Залік
Сума годин:				90	
Загальна кількість кредитів ECTS				3	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				40 (1,50)	

17) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції, практичні .

Модуль 1. Етно-націогенез та відстоювання свободи українського народу.

Змістовий модуль 1. Вступ. Становлення українського етносу та нації.

Тема. 1 Вступ. (2 год., 2 год. практичні)

1.1. Важливість вивчення курсу історії української державності і культури.

1.2. Об'єкт, предмет, методологія, джерела вивчення та історіографія історії української державності та культури.

1.3. Методологія історичної науки, її періодизація, джерела вивчення, історіографія.

1.4. Соціально значимі функції історичної освіти.

1.5. Історія та національна пам'ять.

Тема. 2 Формування та розвиток українського етносу та нації. (2 год., 2 год. практичні)

2.1. Поняття «етнос» та «нація». Виникнення українського етносу. Особливості українського етногенезу. Формування української нації.

2.2. Виникнення української етнічної спільноти.

2.3. Походження назв Русь та Україна.

2.4. Трипільська прото цивілізація та її місце в історії українського етносу.

2.5. Роль козацтва в українському етно - та націотворенні.

2.6. Зміни етнічного складу та чисельності населення впродовж історичного розвитку українського народу.

2.7. Особливості формування національної свідомості на зламі 1990–2010-тих років: складності та досягнення.

Змістовий модуль 2. Утвердження права на українську державність.

Тема. 3 Боротьба за національне і політичне самовизначення. (4 год., 4 год. практичні)

3.1. Розгортання визвольної боротьби в XIII-XVIII ст.

3.1.1. Становлення українського козацтва.

3.1.2. Причини, характер, рушійні сили, етапи, хронологічні рамки, історичне значення Українська революція XVII ст.. Роль та місце визвольної війни під проводом Б.Хмельницького в національно-визвольній революції XVII ст.

3.1.3. Спротив українського народу у XVIII ст.:

3.2. Особливості національного руху XIX ст. поч. XX ст.

3.2.1. Національно-визвольний рух на західноукраїнських землях в XIX – на поч. XX ст.

3.2.2. Причини, рушійні сили, соціальна база, етапи, хронологічні рамки та історичне значення революції 1917–1921 рр.

3.2.3. Бойові дії українських Збройних Сил проти російських інтервентів у 1917–1921 рр. та польської агресії 1918–1919 рр. Повстанські рухи 1920-х – початку 30-х рр. XX ст.

3.3. Резистанс XX ст.: перебіг і досягнення.

3.3.1. Розгортання спротиву на західноукраїнських землях у 1920–1930-х рр.

3.3.2. Збройний Рух Опору на українських землях в 1940–1950 рр.

3.3.3. Національно-демократичний спротив у 1960–1980-х рр.

3.3.4. Активізація визвольної боротьби наприкінці 1980 – на початку 1990-х рр.

3.3.5. Участь української діаспори в боротьбі за визволення України у 1950 –1990-х рр.

Модуль 2.

Державотворчі процеси та розвиток української культури.

Змістовий модуль 3. Українська державність впродовж тисячоліть.

Тема 4 Державотворчі процеси на території України. (6 год., 8 год. практичні)

- 4.1. Найдавніші держані утворення на території України.
- 4.1.2. Перші слов'янські державні утворення на території України (кін. IV.- поч. IX ст.).
- 4.2. Княжий період українського державотворення Київська Русь: державно-політичний устрій, внутрішня політика.
- 4.3. Руське королівство: державно-політичний устрій, внутрішня політика.
- 4.4. Київська Русь та Руське королівство у міжнародних відносинах IX –XII ст.
- 4.5. Стан української державності в період литовсько-польської експансії.
- 4.6. Козацький період українського державотворення. Запорозька Січ – козацька республіка.
- 4.6.1. Формування Української держава у середині XVII ст., її державно-політичний та соціально-економічний устрій.
- 4.6.2. Гетьманщина у XVII –XVIII ст., політико-адміністративний та соціально-економічний устрій.
- 4.6.3. Українська держава в міжнародних відносинах XVII–XVIII ст.
- 4.6. Українське державотворення в XX-XXI ст.
- 4.6.1. Становлення Української державності в період Української революції 1917–1921 рр.: досягнення і прорахунки в державотворчій діяльності Центральної Ради, Гетьмана П.Скоропадського, Директорії УНР, Західноукраїнської народної республіки (ЗУНР). Внутрішня та зовнішньополітична діяльність українських урядів в 1917–1921 рр.
- 4.6.2. Утворення СРСР та особливості державно-правового становища УРСР у 1920-ті – 80-ті рр.
- 4.6.3. Проголошення української державності в Закарпатті (1938 –1939 рр.).
- 4.6.4. Українське питання напередодні та в роки Другої світової війни: заходи українських діячів з відродження державності, політика різних держав щодо України, Акт 30 червня 1941 р. «повстанські республіки», утворення УГВР.
- 4.7. Проголошення державного суверенітету та незалежності України. Грудневий референдум 1991 р.
- 4.7.1. Досягнення і прорахунку державотворення впродовж кінця XX – початку XXI ст.
- 4.7.2. Помаранчева революція та Революція гідності: причини, сутність, учасники, наслідки.
- 4.8. Російсько-українська війна.
- 4.9. Зовнішньополітична діяльність Української держави.
- 4.10. Спадкоємність атрибутів і символів Української державності від давніших часів і до сучасності.

Змістовий модуль 4. Українська культура від найдавніших часів до поч. XXI ст.

Тема 5. Особливості розвитку української культури. (2 год., 2 год. практичні)

- 5.1. Історичні передумови виникнення та формування української культури.
- 5.2. Історія культури давнього населення України: вплив змін етнічного складу населення на становище культури, особливості слов'янської культури.
- 5.3. Українська культура в період Середньовіччя IX-XVI ст. Матеріальна та духовна культура Давньоукраїнських держав: усна народна творчість, роль релігії, література, писемність, освіта, музика, образотворче мистецтво, архітектура.
- 5.4. Українська культура Нового часу XVI –XIX ст.
- 5.4.1. Перше національно-культурне відродження в XVI – I пол. XVII ст.: причини відродження, діяльність братств, освіта, образотворче мистецтво, архітектура.
- 5.4.2. Розвиток культури в період Української козацької державності II пол. XVII ст. – кінець XVIII ст.: усна народна творчість, література, освіта, наука, музика, образотворче мистецтво, архітектура.
- 5.5. Українське національне відродження XIX ст.: причини і суть відродження, роль і значення Наддніпрянщини та Галичини у відродженні, література, освіта, наука, музика, театр, образотворче мистецтво, архітектура.

Тема 6. Новітній період розвитку української культури в XX-XXI ст. (2 год., 2 год. практичні)

- 6.1. Українська культура в роки революції 1917–1921 рр.: література, освіта, наука, музика, театр, образотворче мистецтво, архітектура.
- 6.2. Українська культура у 20-х – 30-х роках XX ст.: суть українізації «коренізації»/українізації, література, освіта, наука, музика, театр, образотворче мистецтво, архітектура в Радянській Україні та на західноукраїнських землях.
- 6.3. Українська культура в роки Другої світової війни: спроба національного відродження, особливості і наслідки евакуації діячів та матеріальних і культурних цінностей в глиб СРСР.
- 6.4. Українське відродження 1960-х рр. та період 1970–1980-х рр.: значення шістдесятників у розвитку культури, культура в період «застою», вплив «перебудови» на становище культури.

Тема 7. Особливості розвитку української культури наприкінці XX – на початку XXI ст. (2 год., 2 год. практичні)

- 7.1. Роль, вплив і значення української культури у розвитку світової культури.
- 7.2. Епоха постмодернізму: химерне переплетіння світоглядів.
- 7.3. Постмодернізм в українській літературі.
- 7.4. Парадигма постмодернізму в українському образотворчому мистецтві.
- 7.5. Розвиток сучасної української архітектури – поєднання стилів. Сучасна українська архітектура.
- 7.6. Сучасне народно-прикладне мистецтво: перспективи розвитку. Сучасна українська вишивка: код

національної культури.

Питання до підсумкового контролю:

1. Важливість вивчення курсу історії української державності і культури.
2. Соціально значимі функції історичної освіти.
3. Історія та національна пам'ять.
4. Методи, принципи, джерела та історіографія історичних досліджень.
5. Поняття «етнос» та «нація». Виникнення українського етносу.
6. Особливості українського етногенезу. Формування української нації.
7. Походження назв Русь та Україна.
8. Трипільська протоцивілізація та її місце в історії українського етносу.
9. Роль козацтва в українському етно- та націотворенні.
10. Зміни етнічного складу та чисельності населення впродовж історичного розвитку українського народу.
11. Особливості формування національної свідомості на зламі 1990–2010-тих років: складнощі та досягнення.
12. Розгортання визвольної боротьби в XIII-XVIII ст.
13. Особливості національного руху XIX ст.
14. Резистанс XX ст.: перебіг і досягнення.
15. Становлення українського козацтва під час протистояння з Кримським ханством і Туреччиною наприкінці XV – XVI ст.
16. Козацькі повстання наприкінці XVI – на початку XVII ст.
17. Причини, характер, рушійні сили, етапи, хронологічні рамки, історичне значення Українська революція XVII ст.
18. Роль та місце визвольної війни під проводом Б.Хмельницького в національно-визвольній революції XVII ст.
19. Українська революція в європейському контексті історичних подій.
20. Спротив українського народу у XVIII ст.: Гайдамаччина, Опришківство.
21. Український національний рух на Наддніпрянщині в XIX – на поч. XX ст.
22. Національно-визвольний рух на західноукраїнських землях в XIX – на поч. XX ст.
23. Причини, рушійні сили, соціальна база, етапи, хронологічні рамки та історичне значення революції 1917–1921 рр.
24. Бойові дії українських Збройних Сил проти російських інтервентів у 1917–1921 рр.
25. Бойові дії українських Збройних Сил проти польської агресії 1918–1919 рр.
26. Селянські повстання 1920-х – початку 30-х рр. XX ст.
27. Розгортання спротиву на західноукраїнських землях у 1920–1930-х рр.
28. Збройний Рух Опору на українських землях в 1940–1950 рр.
29. Національно-демократичний спротив у 1960–1980-х рр.
30. Активізація визвольної боротьби наприкінці 1980 – на початку 1990-х рр.
31. Участь української діаспори в боротьбі за визволення України у 1950 –1990-х рр.
32. Найдавніші державні утворення на території України.
33. Княжий період українського державотворення.
34. Козацький період українського державотворення.
35. Українське державотворення в XX-XXI ст.
36. Перші слов'янські державні утворення на території України (кін. IV.- поч. IX ст.).
37. Київська Русь: державно-політичний устрій, внутрішня політика.
38. Руське королівство: державно-політичний устрій, внутрішня політика.
39. Київська Русь у міжнародних відносинах IX –XII ст. Руське королівство у міжнародних відносинах кінця XII – сер. XIV ст.
40. Стан української державності в період литовсько-польської експансії.
41. Запорозька Січ – козацька республіка.
42. Формування Української держава у середині XVII ст., її державно-політичний та соціально-економічний устрій.
43. Гетьманщина у XVII –XVIII ст., політико-адміністративний та соціально-економічний устрій.
44. Українська держава в міжнародних відносинах XVII–XVIII ст. Запорозька Січ у міжнародних відносинах XVI–XVIII ст.
45. Становлення Української державності в період Української революції 1917–1921 рр.: досягнення і прорахунки в державотворчій діяльності Центральної Ради, Гетьмана П.Скоропадського, Директорії УНР, Західноукраїнської народної республіки (ЗУНР).
46. Української Соціалістичної Радянської Республіки: особливості утворення, соціальна база, зовнішні чинники утвердження.
47. Зовнішньополітична діяльність українських урядів в 1917–1921 рр.
48. Утворення СРСР та особливості державно-правового становища УРСР у 1920-ті – 80-ті рр.
49. Проголошення української державності в Закарпатті (1938 –1939 рр.).
50. Українське питання напередодні та в роки Другої світової війни: заходи українських діячів з відродження державності, політика різних держав щодо України, Акт 30 червня 1941 р., «повстанські республіки», утворення УГВР.

51. Проголошення державного суверенітету та незалежності України. Грудневий референдум 1991 р.
52. Спадкосмість атрибутів і символів Української державності від давніших часів і до сучасності.
53. Досягнення і прорахунку державотворення впродовж кінця ХХ – початку ХХІ ст.
54. Помаранчева революція та Революція гідності: причини, сутність, учасники, наслідки.
55. Зовнішньополітична діяльність Української держави.
56. Російсько-українська війна.
57. Історія культури давнього населення України: вплив змін етнічного складу населення на становище культури, особливості слов'янської культури.
58. Матеріальна та духовна культура Давньоукраїнських держав: усна народна творчість, роль релігії, література, писемність, освіта, музика, образотворче мистецтво, архітектура.
59. Перше національно-культурне відродження в ХVІ – І пол. ХVІІ ст.: причини відродження, діяльність братств, освіта, образотворче мистецтво, архітектура.
60. розвиток культури в період Української козацької державності ІІ пол. ХVІІ ст. – кінець ХVІІІ ст.: усна народна творчість, література, освіта, наука, музика, образотворче мистецтво, архітектура.
61. Українське національне відродження ХІХ ст.: причини і суть відродження, роль і значення Наддніпрянщини та Галичини у відродженні, література, освіта, наука, музика, театр, образотворче мистецтво, архітектура.
62. Українська культура в роки революції 1917–1921 рр.: література, освіта, наука, музика, театр, образотворче мистецтво, архітектура.
63. Українська культура у 20-х – 30-х роках ХХ ст.: суть українізації «коренізації»/українізації, література, освіта, наука, музика, театр, образотворче мистецтво, архітектура в Радянській Україні та на західноукраїнських землях.
64. Українська культура в роки Другої світової війни: спроба національного відродження, особливості і наслідки евакуації діячів та матеріальних і культурних цінностей в глиб СРСР.
65. Українське відродження 1960-х рр. та період 1970–1970-х рр.: значення шістдесятників у розвитку культури, культура в період «застою», вплив «перебудови» на становище культури.
66. Особливості розвитку української культури наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.
67. Роль, вплив і значення української культури у розвитку світової культури.
68. Епоха постмодернізму: химерне переплетіння світоглядів. Постмодернізм в українській літературі. Парадигма постмодернізму в українському образотворчому мистецтві.
69. Розвиток сучасної української архітектури – поєднання стилів. Сучасна українська архітектура.
70. Сучасне народно-прикладне мистецтво: перспективи розвитку. Сучасна українська вишивка: код національної культури.

18) Основна література:

1. Бойко О.Д. Історія України. Навч. посіб. / О.Д. Бойко – Київ: Академія, 2018. URL: <http://library.lp.edu.ua/.../novi-nadhodzhennya-u-pershomu-pivrichchi-2019-roku-dlya-zabezpechennya-navchalnogo-procesu> (дата звернення: 09.08.2022).
2. Історія української державності і культури: методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності «Архітектура та містобудування», «Дизайн», «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» / уклад.: В.Ф.Деревінський. – К.: КНУБА, 2019, – 94 с.
3. History of Ukrainian Statehood and Culture – Історія Української державності та культури: конспект лекцій для студентів будівельних ВНЗ. Перегуда Є.В., Деревінський В.Ф., Тороп А.В. та ін. Київ – Тернопіль: «Карт-Бланш», 2016.
4. Історія української культури: методичні рекомендації до вивчення курсу для студентів усіх спеціальностей та форм навчання / за ред. Перегуди Є.В. / уклад. В.Ф. Панібудьласка, Є.В Перегуда, А. В. Тороп та ін.. - 0 К.: КНУБА, 2015. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/mod/resource/view.php?id=10992> (дата звернення: 09.08.2020).
5. Історія української культури: навчальний посібник/Є.В. Перегуда, А.В. Тороп, В.П. Макогон, П.О. Дьомкін та ін..- К.: КНУБА, 2015. – 200 с. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/mod/resource/view.php?id=10992> (дата звернення: 09.08.2022).
6. Історія української державності / Борисова Ольга, Климов Анатолій: підручник для вищих навчальних закладів : у 2-х томах.– К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. Том 2. (1917–2017 рр.) – 464 с. URL: <http://condor-books.com.ua/index.php?route=product/product&path=1> (дата звернення: 09.08.2022).
7. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т.– Черкаси: ЧДТУ, 2016. – 644 с. URL: <http://gero.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/13039/1/020063092.pdf> (дата звернення: 09.08.2020).
8. Історія української культури : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів / О. Ю. Павлова, Т. Ф. Мельничук, І. В. Грищенко [та ін.] ; ред. О. Ю. Павлова ; МОНМСУ. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Київ : Центр учбової літератури, 2017. – 340 с.
9. Танцюра В. І. Історія України : навчальний посібник / В. І. Танцюра, С. М. Куліш, О. О. Пересада. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 492 с.

19. Додаткова література:

1. Баран В. Д. Історичні витоки українського народу / В. Д. Баран, Я. В. Баран; НДІ українознавства М-ва освіти і

- науки України, Ін-т археології НАН України. – Київ: Генеза, 2005. – 206, с. : іл. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001043>
2. Білас Л.-Р., 2015. Історія як спокусник (вступна стаття О.В.Яся). Український історичний журнал, №4, с. 189–208. / Режим доступу: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2015_4_14
 3. Борисова, О. В. Історія української державності : підручник : у 2 т. / О. В. Борисова, А. О. Климов. Т. 2 : 1917–2017 рр. / ЛНАУ. — Київ : Кондор, 2018. — 464 с.
 3. Власюк О. С. Кремлівська агресія проти України: роздуми в контексті війни : монографія / Олександр Степанович Власюк, С. В. Кононенко ; Нац. ін-т стратег. дослідж. - Київ : НІСД, 2017. - 304 с.
 4. Вітер М. Літопис Революції Гідності / М. Вітер. - Львів: Піраміда, 2017. - 279 с.
 5. Війна і міф. Невідома Друга світова / В. В'ятрович [та ін.] ; гол. ред. С. С. Скляр ; заг. ред. : О. Зінченко, В. В'ятрович, М. Майоров ; Укр. ін-т нац. пам'яті. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. – 269 с.
 6. Вільчинський О. К. У степу під Авдіївкою / О. К. Вільчинський. - Харків : Фоліо, 2019. - 186 с.
 7. Воєнні дії на сході України-цивілізаційні виклики людству, 2015. Посіб. / О. Мельнь-Забрамна [та ін.] ; ред. О. Кравченко ; МБО «Екологія–Право–Людина». - Львів : ЕПЛ, 132 с.
 8. Кордон М.В. Історія української культури. – Київ. Просвіта, 2017. – 336 с.
 9. Гальчинський А. С. Помаранчева революція і нова влада / А.С. Гальчинський; Інститут стратегічних оцінок. - Київ, 2005. - 368 с.
 10. Головка О. Б. Корона Данила Галицького : Волинь і Галичина в державно-політичному розвитку Центрально-Східної Європи раннього та класичного середньовіччя : [монографія] / О. Б. Головка. – К: Стило, 2006. – 574 с. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0010477>
 11. Грицак Я. Що залишилось після Помаранчевої революції – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. – 31 с.
 12. Горобець, В.М. Україна: Козацькі війни, 1618-1638 / В. М. Горобець. – Київ : КРІОН, 2011. – 267 с.
 13. Гирич І. Б. Формування модерної української нації: теорія і суспільні виклики (XIX - початок XX ст.). - Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2014. - 109 с.
 14. Горелов М. Українська етнічна нація: [монографія] / М. Горелов, О. Моця, О. Рафальський. – К.: Еко-продакшн, 2012. – 192 с
 15. Державна символіка України: Навч. посібник. / В.Ф. Панібудьласка, В.П. Макогон, та ін. – К.: КНУБА; „Довіра”, 2004.–156с.
 16. Дудка Г. І. Небесна сотня / Г. І. Дудка. - Харків: Фоліо, 2019. - 219 с.
 - Зінченко Р. Іловайський щоденник : пер. з рос. / Роман Зінченко. - Харків : Фоліо, 2017. - 286 с.
 17. Донченко С.П. Характеристика історичних процесів в Україні (кінець XIX ст. – початок XX ст.) [Текст] : навчальний посібник / С. П. Донченко, С. В. Зборець, О. С. Бабічева ; М-во освіти і науки України, ДДТУ., Кам'янське : ДДТУ - 2017. 192 с.
 18. Екологія людини. Етнос як основа розвитку антропоєкосистеми <http://psi.nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedra-socialnyh-i-gumanitarnyh-dyscyplin/ekologiya-lydunu/5.pdf>
 19. Етногенез українців. Ресурс Інтернету: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
 20. Залізняк Л. Від склавинів до української нації: [монографія] / Л.Залізняк. – К.: Бібліотека українця, 2004. – 256 с.
 21. Зінченко .Р.А. Війна, якої не було. Хроніка Іловайської трагедії [Текст] . Ч. 2. 25–31 серпня 2014 року / Р. А. Зінченко. - Харків : Фоліо, 2019. – 474 с
 22. Історична періодизація антитерористичної операції на сході України (14 квітня 2014-30 квітня 2018 рр.). УІЖ, №4, с. 176 –191. Режим доступу: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2020_4_16
 23. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т.– Черкаси: ЧДТУ, 2016. – 644 с.
 24. Історія української державності / Борисова Ольга, Климов Анатолій: підручник для вищих навчальних закладів : у 2-х томах. – К. : Видавничий дім «Кондор», 2018. Том 2. (1917–2017 рр.) – 464 с.
 25. Історія України та її державності. Курс лекцій Навчальний посібник / Л. С. Дещинський, С. В. Терський, І. Я. Хома, В. М. Тарабан, Р. Д. Зінкевич, Я. Я. Денісов, І. О. Гаврилів, І. В. Буковський, А. Я. Нагірняк. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2009. – 476 с.
 26. Касьянов Г.В., 2016. Історична пам'ять та історична політика про термінологію й генеалогію понять. УІЖ, №2, с. 118 –139. Режим доступу :http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2016_2_8
 27. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960–1980-х років / Г. Касьянов. - 2-е вид., випр. і допов.. - Київ: КЛІО, 2019. - 245, с.
 28. Кульчицький С. Червоний виклик. Історія комунізму в Україні від його народження до загибелі. В 3-х книгах. – К.: Темпора, 2013.
 29. Кульчицький С. Боротьба кримських татар за повернення на Батьківщину (1956-1989 рр.). УІЖ, №2, с. 75 – 109. Режим доступу: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2018_2_7
 30. Киридон А.М., 2017. Студії пам'яті у сучасній гуманітаристиці : історія становлення. №4, с. 150 –161. Режим доступу: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2017_4_11
 31. Культура історичної пам'яті: європейський та український досвід / [Ю. Шаповал, Л. Нагорна, О. Бойко та ін.] ; за заг. ред. Ю. Шаповала; Нац. акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – К.: ІПІЕНД

ім. І. Ф. Кураса, 2013. – 598 с.

32. Крупник, Л. О. Історія України : формування етносів, нації, державності : навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Л. О. Крупник; Міністерство освіти і науки України, Київський національний університет внутрішніх справ. – Київ: Центр учб. літ., 2009. – 216 с. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000574>

33. Касьянов Г.В. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960 — 80-х років. Київ: Либідь, 1995. – 224 с.

34. Квіт С. Помаранчева революція як комутаційна проблема / Квіт С. // Визвольний шлях. – 2005. – № 3.

35. Кралюк Петро. Історія України «без броду». Розвиток державності на українських землях/Петро Кралюк. Харків: Видавництво Фоліо, 2020. 424 с. [Електронний ресурс]: <https://chytomo.com/.../istoriia-ukrainy-bez-bromu-rozvytok-derzhavnosti-na-ukrainskykh-zemliakh/>

36. Ковальчук М. Битва двох революцій: Перша війна Української Народної Республіки з Радянською Росією. 1917–1918 рр. – Т. І. – К. : Видавничий дім «Стилос», 2015. – 608 с.

37. Котляр М. Ф. Історія суспільного життя Русі: Нариси / М.Ф.Котляр – К.: Інститут історії України, 2016. – 288 с.

38. Лазарович М. В. Легіон українських січових стрільців: формування, ідея, боротьба [Текст] / М. В. Лазарович. - Тернопіль : Джура, 2016. - 626, с

Мицик Ю.А., Бажан О.Г. Історія України. Навчальний посібник. – К.: ТОВ «Видавництво «КЛІО», 2015. – 680 с.

39. Літопис Гадяцького полковника Григорія Грабянки. URL: <http://litopys.org.ua/grab/hrab.htm> (дата звернення: 05.08.2020).

40. Літопис про Любецький з'їзд князів (1097). Історія України: Хрестоматія. Упоряд. В.М. Литвин. К.: Наук. думка, 2013. С. 61-62. URL: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-00-1312-4/978-966-00-1312-4.pdf>. (дата звернення: 05.08.2022).

41. Магда Є. Гібридна агресія Росії: уроки для Європи / Євген Магда. - Київ : Kalamar, 2017. - 267 с.

41. Микулинський І. М. Революція Гідності - Майдан / І. Микулинський. - Чернівці : Друк Арт, 2017. - 798 с.

43. Михайлишин І. Я. Танець смерті. Щоденник добровольця батальйону "Донбас"/ І. Я. Михайлишин ; ред. Ю. Бутусов. - Харків: Фоліо, 2019. – 314 с.

44. Мишак, Іван Миколайович. Хай буде Україна вільною: (державотворчий процес під час Української революції 1917–1921 років) / І. М. Мишак ; Верховна Рада України. Ін-т законодавства. - Київ : [б. и.], 2018. - 140 с.

45. Майбутнє минулого:нові підходи до української історії (М.Боровик), 2018. УІЖ, №4, с. 226 –230. Режим доступу: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2018_4_15

46. Наші : історії українських воїнів / ред. В. Буряченко. - Київ : Військо України, 2017. - 308 с.

47. Неоголошена війна : невідомі факти і хроніки АТО / О. Каліновська [та ін.]. - Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2015. - 509 с.

48. Небесна сотня [Текст] / К. Богданович [та ін.] ; упоряд.: О. Трибушна, І. Соломко. - Харків : Фоліо, 2015. - 207 с.

49. Особливості історичного розвитку українського етносу та нації. Ресурс Інтернету: <https://studfile.net/preview/2425128/>

50. Особливості розвитку українського етносу. Ресурс Інтернету: <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/10806/>

51. Олійник, М. Історія України : навч. посібник / М. Олійник, І. Ткачук. - 3-тє вид., випр. та доп. - Львів : Новий світ-2000, 2018. - 264с.

52. Патриляк І. «Перемога або смерть». Український визвольний рух, 1939–60-ті роки: [монографія] / І. Патриляк. – К.: Наш формат, 2015. – 512с.

53. Палій, О. А. Історія України. Вид. 3-тє. К.: К.І.С., 2017. 594 с.

54. Пасічник, М. С. Історія України: розвиток державності та культури: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Вид. 3-тє, допов. - Л.: Укр. акад. друкарства, 2016. - 415 с.

55. Плохій, Сергій. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. - Х.: Клуб Сімейного Дозвілля, 2016.- 496 с..

56. Повість минулих літ. URL: <http://litopys.org.ua/litop/lit.htm> (дата звернення: 05.01.2020).

57. Півторак Г. П. Українці : звідки ми і наша мова : дослідження, факти, документи / Г. П. Півторак. – Київ : Віпол, 2014. – 280 с.

58. Пиріг Р. Я. Діяльність урядів гетьманату Павла Скоропадського: персональний вимір [Текст] / Р. Я. Пиріг ; НАН України, Інститут історії України. – Київ : Інститут історії України НАНУ, 2016. - 518 с.

59. Революція Гідності 2013–2014 рр. та агресія Росії проти України : наук.-метод. матер. / Головка В., Палій О., Черевко О., Янішевський С.; за заг. ред. П. Полянського. – К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2015. – 36 с URL: <http://mon.gov.ua/content/temp/2015-04-29-revolucziya-gidnosti-uchnyam.pdf>.

60. Самійло Величко. Літопис. URL: <http://litopys.org.ua/velichko/vel.htm>. (дата звернення: 05.08.2021)

61. Ситий І. М. Козацька Україна: печатки, герби, знаки та емблеми кінця XVI–XVIII століть: [монографія] / І. М. Ситий. – Київ : Темпора, 2017. – 969 с.

62. Сорока, Ю. В. Бій під Крутами / Ю. В. Сорока. – Харків : Фоліо, 2015. – 63 с.

63. Світова гібридна війна: український фронт : монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна. – К. : НІСД, 2017. – 496 с. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75224/mod_resource/content/1/

64. Становлення політичної еліти Гетьманщини в період революції XVII ст.: особливості, суперечності,

- деструктивні процеси / В.В. Степанков // Український історичний журнал. – 2016. – № 6. – С. 86–112.
65. Сова А. Роман Шухевич у громадсько-політичному житті Західної України 1920–1939 рр.: спогади, документи, світлина / Упоряд. і відп. ред. Андрій Сова; Центр незалежних історичних студій. – Львів: Антіорі, 2019. – 816 с.
66. Токмань Г. Л. Майдан: сторінка живої історії / Г. Л. Токмань. - 2-е вид., випр. і допов. - Ніжин : Лисенко М. М., 2015. - 104 с.
67. Танцюра В. І. Історія України : навчальний посібник / В. І. Танцюра, С. М. Куліш, О. О. Пересада. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 492 с.
68. Токмань Г. Л. Майдан: сторінка живої історії / Г. Л. Токмань. - 2-е вид., випр. і допов. - Ніжин : Лисенко М. М., 2015. - 104 с.
69. Танцюра В. І. Історія України : навчальний посібник / В. І. Танцюра, С. М. Куліш, О. О. Пересада. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 492 с.
70. Україна - єдина країна: Традиції, обряди, побут. Пам'ятки України. Люди, що змінили Україну [Текст] . - Київ : Глорія, 2017. - 208 с.
71. Українська культура: цивілізаційний вимір/ Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496 с.
72. Шейко В.М. Історія української культури: Навч. посібник/ В.М. Шейко, В.Я. Білоцерківський. - 3-тє вид., стер. - К.: Знання, 2011. - 271 с.
73. Шейко В. М. Інтелігенція і влада в часи Української революції 1917–1921 років [Текст] : монографія / В. М. Шейко. - Харків : ХДАК, 2020. - 473 с.
74. Щербак В. Мій Майдан [Текст] : революція гідності, листопад 2013 – лютий 2014 / В. Щербак. - Київ : ЗН УА, 2015. - 270 с
75. Яремчук В. Українська історіографія: суспільно-політична історія. Посібник. Острог. Вид-во Нац. Ун-ту «Острозька академія» - 2017, 288с.

Політика щодо відвідування

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПП документ, який засвідчує ці причини.
2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.
3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.
4. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Примітки.

1. Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у вівторок о 15:20 в ауд. 431. Центрального корпусу КНУБА. Якщо заняття з дисципліни проводить інший викладач, графік консультаційних занять доводиться ним до студентів на початку вивчення дисципліни.
2. Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.
3. Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

20).

Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	10	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	8	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	7	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	5	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	4	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік:

Поточне оцінювання			Підсумковий контроль	Сума
Відвідування лекцій	Практичні заняття	Оцінка контр. роботи		
10	60	10	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

21) Умови допуску до підсумкового контролю: Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі заліку (диференційованого), визначеним навчальним планом у терміни, передбачені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПП документ, який засвідчує ці причини. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі.

2. Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

3. Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни погодженням із керівником курсу.

22) Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%.

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури.

URL: org2.knuba.edu.ua/enrol/index.php?id=3465